

Oppdragsnavn: Reguleringsplan masseuttak Kalberg
Oppdragsnummer: 612069-05
Utarbeidet av: Christian Meyer
Dato: 05.05.2020
Tilgjengelighet: Åpen

Merknadsbehandling planoppstart - 0523.00

Detaljregulering for masseuttak på Søra Kalberg

SAMMENDRAG

Planoppstart ble varslet den 03.02.2020, med høringsfrist 20.03.2020. Varsel om utvidelse av planområdet mot øst ble ettersendt den 10.03.2020, med utvidet høringsfrist til 27.03.2020.

Det kom inn merknader fra 8 høringsinstanser.

1. ROGALAND FYLKESKOMMUNE, SEKSJON FOR KULTURARV, BREV DATERT 11.03.2020, 24.03.2020 OG 06.05.2020

Ber om en befaring av planområdet. Vil kunne gi endelig uttale når resultatet av befaringen, og nødvendig ytterligere registreringer foreligger, samt forholdet til automatisk freda kulturminner er avklart.

Ber også om å få tilsendt tilleggsopplysninger i form av dyrkingsplaner etter 1970, samt eventuelle traséer for eksisterende vannledninger, kabler og lignende innenfor planområdet.

Det er innenfor plangrensen i sør registrert en automatisk fredet gravhaug, id 34826-1. Dersom plangrensen ikke kan justeres slik at den aktuelle gravhaugen blir liggende utenfor planforslaget, må gravhaugen sikres i plan gjennom hensynssonerregulering (H730) med tilhørende bestemmelse som sikrer røysa mot inngrep. Det går frem av beskrivelsen i Askeladden at avgrensingen av den aktuelle røysa er vanskelig å avgjøre pga. tilkjørt stein. Rogaland fylkeskommune ønsker dermed å befare området før de kan gi en endelig uttale til planen. Under befaringen vil en også vurdere behovet for ytterligere registreringer, først og fremst langs tilkomstveien inn til anlegget.

ROGFK gjør også tiltakshaver og Time kommune oppmerksom på at flere av kulturminnefeltene på Kalberg er oppdatert med ny feltavgrensing. Det er derfor viktig at det hentes ut riktig kartmarkering av kulturminnefeltene fra Askeladden, som er det verktøyet fylkeskommunen bruker i registrering og oppdatering av kulturminner.

Innspill til planprogrammet

Fylkesrådmannen vil understreke at kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap innenfor planområdet og i planens influensområde må beskrives og kartfestes. Det er ønskelig at tiltakets konsekvenser for disse visualiseres med illustrasjoner. Avbøtende tiltak må også vurderes og eventuelt beskrives. Det er viktig at en utreder konfliktnivået, både når det gjelder indirekte og direkte konflikt, i forhold til tiltakets arealdisponering.

Dette gjelder også anleggsarbeidets innvirkning på kulturminner.

Tillegg til utvidelse av planområdet

Med bakgrunn i områdets topografi og at Lidar-data over området ser det ut til at det kan ligge en stakketuft innenfor planområdet. Arealet må befares før det kan gis endelig uttalelse.

1.1. Forslagsstillers kommentar

Befaring med kulturseksjonen ble avholdt den 23.03.2020. I etterkant av befaringen ble det avklart at endelig plangrense ved avkjørsel til Åslandsvegen sannsynligvis vil følge frisiktlinjen, da det ikke er behov for å regulere landbruksareal utover frisiktsoner. Se skisse under for frisiktlinjer iht. vegnormalen:

Figur 1: Planlagte frisiktsoner ved Åslandsvegen.

Kulturseksjonen har meldt tilbake etter befaringen at de ikke vil kreve ytterligere registreringer i planområdet, under forutsetning av at plangrensen i sør følger frisiktlinjen. Dersom større ubebygde landbruksarealer inngår i planområdet, vil kulturseksjonen kunne stille krav om arkeologiske registreringer.

Automatisk fredet gravhaug, id 34826-1, som ligger helt sør i planområdet (se kartutsnitt under), vil bli sikret dersom den inngår i planområdet. Da den ligger utenfor frisiktsonen, vil den sannsynligvis bli liggende utenfor plangrensen, og ikke berøres av planarbeidet.

Figur 2: Automatisk freda kulturminne id 34826-1 ved Åslandsvegen.

Feltavgrensning for kulturminner vil bli oppdatert fra Askeladden før plandokumenter og KU utarbeides.

2. STATNETT, BREV DATERT 20.03.2020 OG 24.04.2020

Merknad 24.04.2020:

Det foreslåtte planområdet strekker seg over eksisterende 300 kV-ledning Bjerkreim – Stokkeland, og inntil området for planlagte Fagrafjell transformatorstasjon. Utvidelsen av masseuttaket strekker seg over et massedeponi som Statnett har fått konsesjon til å anlegge og vedlikeholde. Statnett har med dette plikt til å ivareta og drifte massedeponiet, og har sikret stabiliteten i deponiet ved å konstruere det med ulike sikringstiltak.

Statnett arbeider med planer om videre nettførsterkninger inn til Nord- Jæren, og på sikt vil det kunne bli behov større arealer mot vest for utvidelse av stasjonsanlegget og/ eller framføring av nye kraftledninger.

Statnett fraråder at planområdet utvides og anbefaler at planområdet avgrenses av den omlagte 300 kV- ledningen med minimum 30 meters avstand til nærmeste strømførende linje.

Merknad 20.03.2020:

300 kV- ledningen øst for masseuttaket er midlertidig og skal i henhold til konsesjonsvilkårene bli revet og ført via nye Fagrafjell transformatorstasjon når denne er ferdig.

Statnett stiller følgende krav til fremtidig virksomhet for masseuttaket:

- Geologiske undersøkelser for å sikre stabilitet på mastefundament.
- Eksisterende adkomstveier for Statnett i området skal opprettholdes eller opparbeides på nytt.
- Rystelser skal holdes innenfor angitte grenseverdier for ledningsnett.
- Det må iverksettes tiltak når virksomheten medfører støv med vindretning mot transmisjonsnettanlegg.
- Eksisterende jording fra betongfundamenter for høyspentmast skal ivaretas. Lengde på jordinger varierer fra 30 til 50 m.

2.1. Forslagsstillers kommentar

Forslagsstiller vil inngå dialog med Statnett under utarbeidelse av reguleringsplan.

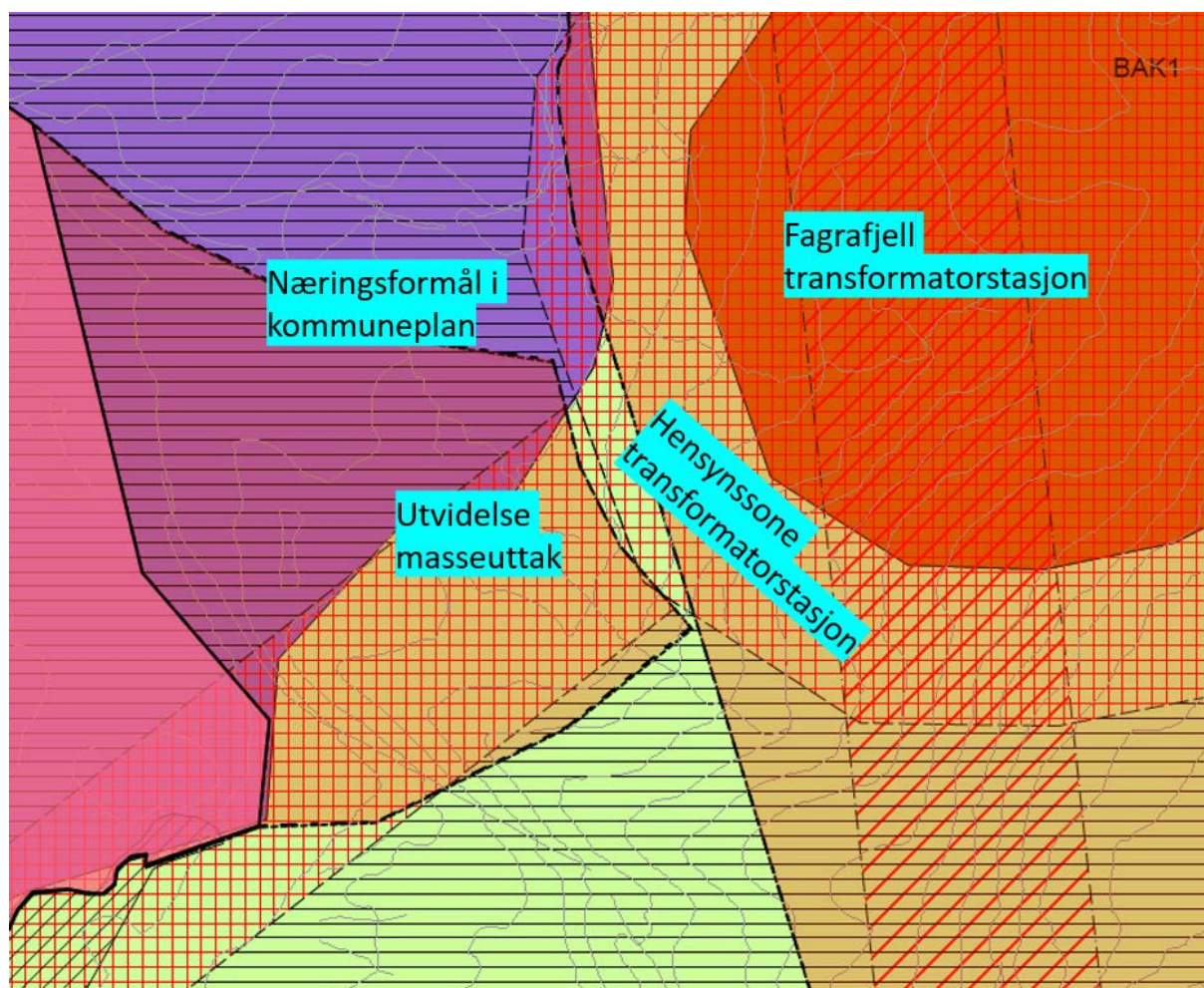
Den foreslåtte utvidelsen av masseuttaket grenser til hensynssonene for planlagt transformatorstasjon, slik hensynssonene er vist i gjeldende kommuneplan, se kartutsnitt under.

Deler av den foreslåtte utvidelsen er i gjeldende kommuneplan regulert som arealkrevende næring.

Mulige fremtidige utvidelser av transformatorstasjonen mot vest er etter det vi kan se ikke del av gjeldende konsesjon, og det er ikke sendt ut ytterligere informasjon om dette utover høringsmerknaden. Grunneier er heller ikke informert om slike planer.

Det er ikke opplyst om tidshorisont for mulig fremtidig utvidelse av transformatorstasjonen. Dersom tidshorisonten ligger langt fram i tid, vil et eventuelt masseuttak i området kunne ferdigstilles før transformatorstasjonen eventuelt skal utvides, og arealet vil da igjen være disponibelt.

Eksisterende 300kV- ledning i området er midlertidig, og reguleringsplanen skal sikre at det ikke igangsettes masseuttak i området før ledningen er lagt om.

Figur 3: Utsnitt fra EbyggWeb Time kommune 05.05.2020. Kartlag som vises er 'Gjeldende kommuneplan' og 'Reguleringsplaner under arbeid'

Ifølge oversendte miljø-, transport og anleggsplaner for transformatorstasjonen vil planlagte massedepoier ligge delvis innenfor den foreslåtte utvidelsen av masseuttaket. Stabilitet for massedepoiet vil bli sikret i reguleringsplanen med bestemmelser/rekkefølgekrav. Anlegg for

overvannshåndtering tilknyttet transformatorstasjonen ligger tilsynelatende like utenfor den foreslåtte utvidelsen av masseuttaket.

Utsnitt fra miljø- transport og anleggsplan for Fagrafjell transformatorstasjon: Statnetts konsesjonsgitte massedeponi strekker seg nesten helt bort til 300kV-ledningen Bjerkreim-Stokkeland.

Krav til geologiske undersøkelser, rystelser, tiltak mot støv og ivaretagelse av jordingsledning vil ivaretas gjennom reguleringsplanen, i dialog med Statnett. Eksisterende anleggsveier og eventuell omlegging vil bli drøftet med Statnett ila planprosessen.

3. NVE, BREV DATERT 06.03.2020

NVE har skrevet en generell merknad til planoppstart som bla påpeker at god arealplanlegging er viktig for å forebygge flom, erosjon og skred.

Flom og overvannshåndtering må inngå i planprosessen.

Planen må ta hensyn til energianlegg som er planlagt eller har konsesjon, og aktuelle aktører bør involveres tidlig.

3.1. Forslagsstillers kommentar

Flom, erosjon, skredfare og overvannshåndtering vil bli vurdert i planarbeidet.

Det vil være dialog med Statnett gjennom planprosessen. Se forslagsstillers kommentar, punkt 2.

4. LYSE, BREV DATERT 27.03.2020

Lyse har ingen spesifikke kommentarer, utover generell informasjon om ivaretagelse av eksisterende anlegg og adkomstveier etter gitte forutsetninger.

4.1. Forslagsstillers kommentar

Merknad tas til orientering.

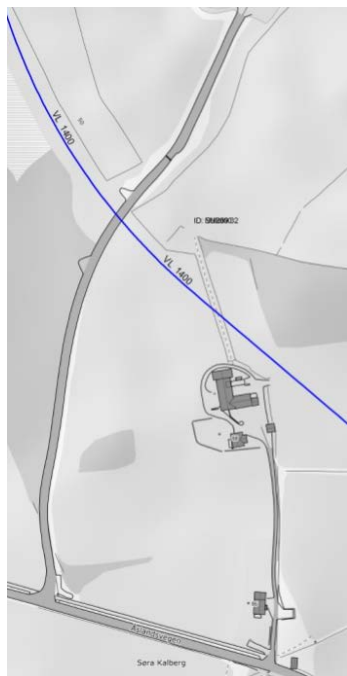
Lyse opplyser ikke hvorvidt de har eksisterende infrastruktur i planområdet. Kart over eksisterende infrastruktur vil bli bestilt.

5. IVAR, BREV DATERT 17.03.2020

Gjør oppmerksom på at IVAR har hovedvannledning Ø1400 innenfor planområdet. Det bes om at det knyttes en hensynssone (H410 Infrastruktursone) til vannledningen på 10m til hver side, målt fra senter rør.

Hensynssonen skal ha følgende bestemmelser:

«Innenfor hensynssonen er det ikke tillatt å føre opp bygninger eller andre anlegg, gjelder også påfylling av masser. Unntatt fra bestemmelsene er bygg eller konstruksjoner knyttet til vannledningen eller regulert veganlegg. Sprengningsarbeid er ikke tillatt. Det må utvises stor forsiktighet ovenfor vannledningen ved grave- og sprengningsarbeider i nærheten av vannledningen. Planer for graving og legging av kabler i hensynssonen skal forelegges ledningseier, før endelig behandling i kommunen.»

Figur 4: Kartutsnitt som viser eksisterende hovedvannledning, som ligger under adkomstveien til masseuttaket.

5.1. Forslagsstillers kommentar

Merknaden tas til følge. Hensynssone og bestemmelser vil bli innarbeidet i reguleringsplan.

6. DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING, BREV DATERT 26.03.2020 OG E-POST DATERT 17.04.2020

DMF er positiv til at det legges til rette for utvidelse i eksisterende massetak på Søra Kalberg. Det påpekes at det er viktig at forekomster med eksisterende uttak blir utnyttet optimalt, framfor at det blir etablert nye uttaksområder.

DMF minner om at ny reguleringsplan kan medføre behov for endringer i uttakets driftsplan. Denne prosessen skjer separat fra reguleringsplansaken og i dialog med DMF.

Reguleringsbestemmelser bør ikke gis på en slik måte at de binder opp driften og avslutningen av masseuttaket. En driftsplan er et dynamisk verktøy for tiltakshaver, og skal kunne endres i takt med løpende bergfaglige vurderinger og andre driftsrelaterte forhold.

DMF anbefaler at forholdet til mineralloven tas inn i reguleringsbestemmelsene: *«Drift skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt i vilkår i tillatelser etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning er myndighet etter loven.»*

Reguleringsplanen må sette av tilstrekkelig areal til skjermings- og sikringstiltak.

Etterbruk av området og krav til utforming av arealet bør fastsettes i reguleringsplanen, slik at driften kan planlegges deretter.

I e-post datert 17.04.2020 har direktoratet ingen ytterligere merknader.

6.1. Forslagsstillers kommentar

Den generelle uttalelsen tas til orientering.

Driftsplan vil bli oppdatert i egen prosess når ny reguleringsplan er vedtatt.

Forslag til bestemmelse om forholdet til mineralloven vil bli innarbeidet i reguleringsplanen.

Reguleringsplanen vil legge til rette for tilstrekkelig areal til skjermings- og sikringstiltak.

Etterbruk og utforming av området vil vurderes og fastsettes i plan.

7. ROGALAND FYLKESKOMMUNE, REGIONALPLANAVIDELINGEN, BREV DATERT 19.02.2020

Anbefaler at videre detaljplanlegging avventes inntil ny kommuneplan for Kalberg er ferdigbehandlet. Utvidelse av uttaksområdet kan være kontroversielt, også av landskapsmessige hensyn.

Ber om at ressursene i det allerede frigitte arealet utnyttes best mulig.

Innspill til planprogrammet

- Økt uttaksvolum må antas å gi forlenget driftstid. Varighet / potensielt uttaksvolum må utredes, og konsekvenser for annen sårbar arealbruk bør vurderes, jf. eventuelle konflikter med datalagringsindustri som er under utredning. Det framstår som uklart i hvilken grad uttaksvolum faktisk økes eller ikke, jf. s. 13 i planprogrammet. Det må presiseres.
- Økt uttaksvolum i dybden vil kunne påvirke grunnvannstanden, jf. beliggenheten i nedslagsfeltet til verna vassdrag. Dette må vurderes.

- Økt uttak i dybden vil ha betydning for mulig etterbruk, herunder i hvilken grad gjenoppfylling kan skje og hvordan kvalitet på returmasse/gjenfyllingsmasse vil påvirke framtidige bruksmuligheter.
- Forurensning; det bør dokumenteres at dagens opplegg for å unngå partikkelavrenning til vassdrag fungerer, og at dette også fungerer ved utvidet drift. Evt. ved å konkretisere overvåkingsprogram.
- Eventuell utvidelse mot øst vil utfordre kommuneplanens avgrensning, der landskapstilpasning har vært en av premissene. Det må sikres at landskapsanalysen tar tilstrekkelig hensyn til vurderingene som ligger bak nåværende avgrensning.
- Vegsystem for transport av masser ut og inn er diffust omtalt. Ny omkjøringsveg forbi Kvernaland er tema i kommuneplanarbeidet, og forventes avklart i løpet av året. For øvrig er tilkobling til overordna vegnett uklart framstilt i planprogramdokumentet, og bør inngå som et eget punkt.

Samferdsel

Imøteser trafikkvurderingen som skal utarbeides for området (KU), herunder evt. behov for tiltak i kryss med fv. 4424

Det skal legges til rette for ny adkomst til Åslandsvegen 86 og 88 via eksisterende privat veg til masseuttaket. Dette tolkes som at dagens adkomst til 86 og 88 skal saneres.

Det må tas utgangspunkt i at gjennomkjøringsforbudet på fylkesvegen (som det vises til) fortsatt vil gjelde.

7.1. Forslagsstillers kommentar

Utarbeidelse av reguleringsplan er avklart og omforent i oppstartsmøtet med Time kommune. Det ble også avholdt et eget status- og orienteringsmøte for kommuneplan fase 2, 03.03.2020 hvor kommunen var tydelig på at de ikke ville stanse eller avvente igangsatt regulering i påvente av kommuneplanen.

Ressursene i området vil bli utnyttet på best mulig måte, blant annet ved vurdering av økt uttaksdybde og uttaksvolum, samt forlenget driftstid. Dette vil bli vurdert og avklart i det videre planarbeidet.

Planprogram

- Uttaksvolumet ønskes økt, og driftstiden forlenget. Dette vil bli presisert i planprogrammet, og inngå i konsekvensutredningen.
- Vurdering av påvirkning på grunnvannstand vil bli utredet i planarbeidet.
- Etterbruk og landskapstilpasning vil være sentrale tema i KU og reguleringsplan. Deler av den foreslåtte utvidelsen ligger allerede inne i gjeldende kommuneplan.
- Forurensning – vurdering av eksisterende anlegg for partikkelavrenning skal inngå i VA rammeplan. Dette også i tråd med innspill fra Time kommune om tema i VA rammeplan.
- Landskapstilpasning vil være et sentralt tema i KU.
- Tilkobling til overordna veinett vil bli beskrevet i planprogrammet og konsekvensutredning.
- Realisering av omkjøringsveien ligger langt frem i tid. For å avlaste boligområdet på Kvernaland, samt oppnå kortere avstand til viktige målpunkt, ønsker Veidekke at dagens forbud mot tungtransport på Åslandsvegen i østgående retning oppheves. Traséen er nå oppgradert og dimensjonert.

Samferdsel

Trafikkvurdering vil bli utarbeidet i forbindelse med KU, og behov for kryssutbedring vil bli vurdert.

Eksisterende adkomst til Åslandsvegen 86 og 88 planlegges sanert, men ikke som en del av gjeldende planarbeid.

8. FYLKESMANNEN I ROGALAND, BREV DATERT 02.04.2020

Fylkesmannen mener planarbeidet bør settes på vent, i lys av den pågående kommuneplanprosessen i området.

Masseuttak bør skje innenfor rammene som er satt i overordna plan. Viser til viktige verneinteresser knyttet til miljø, landbruk og landskap i området. Fylkesmannen frarår utvidelse av masseuttaket.

Dersom man likevel går videre med planarbeidet, må natur- og vassdragsinteresser ivaretas. Også økt uttaksdybde og mulig påvirkning av grunnvannstand, samt avrenning til Kalbergbekken, må utredes.

Landskapstilpasning må også være et viktig premiss i den videre planlegging.

8.1. Forslagsstillers kommentar

Angående planoppstart, se forslagsstillers kommentar under punkt 7.1.

Vurdering av påvirkning på grunnvannstand vil bli utredet i planarbeidet.

Landskapstilpasning vil være sentralt tema i KU og reguleringsplan. Deler av den foreslåtte utvidelsen ligger allerede inne i gjeldende kommuneplan.

Vurdering av avrenning til Kalbergbekken skal inngå i VA rammeplan. Dette også i tråd med innspill fra Time kommune om tema i VA rammeplan.